

branchevereniging van zorgorganisaties
verpleeghuiszorg | zorg thuis | revalidatie en herstel | jeugd

Nieuw ontwerp voor het ECD: een Professionele Omgeving voor zorgprofessionals

Bijlage bij het document Ontwerp Professionele Omgeving. Deze bijlage is bedoeld voor gebruik door zorgprofessionals

Oktober 2019

branchevereniging van zorgorganisaties
verpleeghuiszorg | zorg thuis | revalidatie en herstel | jeugd

vereniging
gehandicaptenzorg
nederland

Inleiding

Voor u ligt een bijlage bij het document 'Ontwerp van een Professionele omgeving voor zorgprofessionals'. Deze bijlage is bedoeld om jou als zorgprofessional handvatten te geven voor het gesprek in je organisatie over de professionele omgeving voor zorgprofessionals

ActiZ en VGN hebben de handen ineen geslagen en samen met vertegenwoordigers uit het zorgveld het document Ontwerp Professionele Omgeving opgesteld en gepubliceerd. Met professionele omgeving bedoelen we de ICT-toepassing(en) die de zorgprofessional gebruikt als ondersteuning voor haar/zijn werkzaamheden. Het ontwerp richt zich op de professionele omgeving, die is er voor de professional. De professionele omgeving gaat over zorginhoud op basis van professionele richtlijnen en protocollen. Het ontwerpdocument biedt jou als zorgprofessional de mogelijkheid om regie te nemen over de selectie en keuze van de benodigde digitale middelen.

Het Ontwerp Professionele Omgeving en de handreiking zijn bedoeld als praktisch instrument voor alle partijen die betrokken zijn bij een professionele omgeving. Denk hierbij aan zoals zorgprofessionals, softwareleveranciers en zorgorganisaties. De documenten bieden handvatten om met elkaar in gesprek te gaan en zo de juiste keuzes te maken in de (verdere) ontwikkeling van een digitale professionele omgeving en de selectie van nieuwe oplossingen als alternatief voor het klassieke ECD. Het Ontwerp zal voortdurend worden doorontwikkeld op basis van ervaringen in het gebruik ervan.

Waarom huidige EDC's niet meer voldoen

Belangrijke drijfveren voor het nieuwe ontwerp zijn:

1. De bestaande EDC's voldoen niet meer:
  - Er zijn ontwikkelingen in de zorg, zoals cliënt in regie en de juiste zorg op de juiste plek. Hierdoor ontstaan er allerlei vormen van zorgverlening binnen organisaties en vooral ook over de grenzen van organisaties heen. De zorg wordt meer in netwerken georganiseerd. In al die verschillende contexten blijft de zorgprofessional nog steeds dossierverantwoordelijk (WGBO). De professional heeft een eigen dossier nodig waarin zij/hij zorggegevens registreert in plaats van steeds van dossier te moeten wisselen per cliënt/per zorgorganisatie voor wie de professional de zorg aan die cliënt levert.

branchevereniging van zorgorganisaties
verpleeghuiszorg | zorg thuis | revalidatie en herstel | jeugd

- Dit vraagt samenwerken van professionals in steeds wisselende contexten (netwerken). Deze 'beweeglijkheid' van de zorg vraagt om beweeglijkheid van de digitale dossiers. Daarom stoelt het ontwerp op 'losjes gekoppelde' systemen gebaseerd op (internationale) standaarden: ieder heeft haar of zijn eigen systeem, maar wel op basis van dezelfde taal (internationale standaarden/talen zoals Snomed; dit moet ingebouwd zijn zonder dat je daar als professional 'last' van hebt), en met de mogelijkheid van uitwisselen van die gegevens die je met een andere professional, zoals een arts, wil of moet delen.
2. Er is een (her)waardering ontstaan van de rol van de professional: het in samenspraak met de cliënt definiëren van de noodzakelijke zorg (samen beslissen). De inhoud van het dossier moet de professional ondersteunen in het dagelijkse proces van organiseren en verlenen van zorg (methodisch werken). Het professionele dossier dient dus te zijn opgebouwd vanuit de inhoud van de zorg. Iedere professionele beroepsgroep heeft een eigen professioneel dossier nodig, want iedere professie heeft eigen methodieken. Uitwisselen van gegevens moet mogelijk zijn.
  3. Er is gekozen voor het principe "registratie aan de bron" (basisprincipe in het duurzaam informatiestelsel in de zorg, zie www.informatieberaadzorg.nl): eenmaal registreren, meervoudig gebruik. Het streven is dat de dagelijkse professionele gegevensverzameling in het primaire proces van zorg de basis is voor andere doelen (zonder extra handelingen, zonder overtypen): facturatie, samenwerken met andere beroepsgroepen, overdracht van gegevens naar een zorgverlener die de zorg overneemt, monitoring van de kwaliteit.

Vijf principes voor het nieuwe ontwerp

Een belangrijk uitgangspunt voor het ontwerp is: de keuze voor een professionele omgeving is een zaak van zorgprofessionals! Met 'Professionele Omgeving' bedoelen we een digitale werkplek waar onder andere een ruimte ('dossier') is om gegevens over de zorg voor de cliënten vast te leggen. Andere zaken die mogelijk onderdeel uitmaken van een digitale werkomgeving zijn professionele richtlijnen, werkprotocollen van de zorgorganisaties waarvoor je werkt, enz. Bij de opzet van het ontwerpdocument zijn vijf principes benoemd, waaraan een nieuwe digitale professionele omgeving zou moeten voldoen:

branchevereniging van zorgorganisaties
verpleeghuiszorg | zorg thuis | revalidatie en herstel | jeugd

vereniging
gehandicaptenzorg
nederland

- Eenvoudig (= gebruiksvriendelijk)
- Slim (= met beslisondersteuning, bijvoorbeeld op basis van algoritmen)
- Professioneel (= ondersteunt de beroepsbeoefenaar in het methodisch werken)
- Open (= nationale en/of internationale standaarden)
- Interoperabel (= te koppelen op basis van open standaarden aan andere systemen om uitwisseling van gegevens te ondersteunen)

Wat kunt je doen in je rol als zorgprofessional?

Dagelijkse werk

In het ontwerp is sprake van een Professionele Omgeving, ofwel, de digitale omgeving waar je dagelijks mee werkt. De inbreng van zorgprofessionals is daarom essentieel en vraagt om een leidende rol in het keuzetraject voor een nieuw ECD c.q. Professionele Omgeving. Dit vraagt om voldoende tijd en expertise. Laat je bij staan door een zorginformatiekundige, een vertegenwoordiger van je eigen beroepsvereniging, een expert met kennis van de leveranciersmarkt. Ga samen met collega's op werkbezoek bij zorgorganisaties die met een systeem werken waar jullie belangstelling naar uitgaat en vraag de collega's van die zorgorganisatie of het systeem echt goed bevalt, waar eventuele problemen zitten.

Professioneel

De professionele omgeving moet invulling geven aan het professionele kader van de eigen beroepsgroep. Gebruik daarom de kennis en aanbevelingen van de eigen beroepsvereniging. Zorginhoudelijke beroepsrichtlijnen, meetinstrumenten en protocollen, moeten in de professionele omgeving worden ondersteund.

Gebruiksgemak

De professionele omgeving is er om u te ondersteunen bij uw werk als zorgprofessional. Als u producten gaat beoordelen is uw praktijkervaring en kennis van de lokale situatie belangrijk. Denk daarbij aan zaken als beschikbaarheid op de apparaten die u gebruikt, de snelheid en eenvoud van opstarten en inloggen, de beschikbaarheid van voor u belangrijke overzichten en het aantal "clicks" dat nodig is om de meest voorkomende handelingen uit te voeren.

branchevereniging van zorgorganisaties
verpleeghuiszorg | zorg thuis | revalidatie en herstel | jeugd

Aangetekend moet worden dat de nieuwe Professionele Omgeving ook 'praat' met externe systemen. Daarom is een zekere mate van standaardisatie noodzakelijk, waardoor een volledig 'op maat'- systeem niet altijd mogelijk zal zijn.

Samenwerking

Omdat zorg meer en meer plaatsvindt in netwerken, is het van belang kritisch te zijn op de mogelijkheden tot samenwerking en communicatie met collega-zorgverleners in die netwerken. Het is dus belangrijk dat het systeem de mogelijkheid heeft om informatie van collega's te ontvangen en dat informatie gedeeld/verzonden kan worden en bij voorkeur meteen op de juiste plek in het systeem komt, zonder extra handelingen van de ontvanger.

Meer informatie of ervaringen delen?

Wij vertrouwen erop dat het ontwerpdocument een goede leidraad kan zijn bij de transitie naar "nieuw denken". Mocht je vragen hebben over het ontwerpdocument, in contact willen komen met collega zorgprofessionals, of eens willen sparren met een van onze experts, dan kun je contact opnemen met :

Annemiek Mulder, beleidsadviseur ActiZ : a.mulder@actiz.nl of 06 25007952

Han Huizinga, beleidsmedewerker VGN: hhuizinga@vgn.nl of 06 13197186